

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. február 16.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam 14. szám

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész (vr) 10 korona. Félévre 5 korona.
Nagy: dévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petisorsát, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Kossuth a királynál.

Nagy jelentőségű, a válságra nézve bizonyára nem csekély hatással bíró esemény színhelye volt múlt vasárnap a bécsi Burg palota.

A király ekkor fogadta Kossuth Ferencet, a függetlenségi és 48-as párt és a szövetséges ellenzék vezérét.

Magyarországon és Ausztriában egyaránt a legnagyobb érdeklődéssel tekintettek a nagy jelentőségű esemény elé. Kossuth Ferenc politikai tapintata elejét vette annak, hogy a találkozás történelmi jelentőségét és az ország nagy érdekeivel összekapcsolja érdembeli fontosságát külsőségek előtérbe tolásával homályosítsák el. A bécsi magyarok egy csoportja lelkes ünnepléssel fogadta a Hofburgnál Kossuth Ferencet, de a zajos, nagyarányú tüntetéseket, amelyekre a lelkes bécsi magyarok ezrei és más velünk rokonszenvezők szervezkedtek, Kossuth tartózkodó viselkedésével elkerülte. Így annál élesebben domborodik ki a vasárnapi hangulatból ennek a történelmi nevezetességű fogadtatásnak belső jelentősége.

A bécsi hírekből megtudjuk, hogy a király Kossuth Ferencet nagyon kegyesen fogadta és hogy ő Felsőháza a Kossuth Lajos fiával folytatott beszélgetés a legjobb benyomást tette. Kossuth is nagy

megelégedéssel nyilatkozott a nyert benyomásokról. Az audiencia lefolyásának részleteiről természetesen nem lehet még most semmit se tudni. Beavatott körökből csupán néhány általánosabb jellegű hír, vagy inkább benyomás és vélemény került nyilvánosságra. E hírek szerint helyes nyomon jár az a feltevés, mely vezető politikai köreinkben a király álláspontjáról már eddig is forgalomban volt. Ugy véljük, hogy a királynál a közgazdasági önállóság eszméjével szemben fennálló ellenvetések nem legyőzhetlenek. Annál komolyabb nehézségekre kell számítani a katonai kérdések terén. A király ugyanis a régi katonai konzervativizmusával ragaszkodik a hadsereg mai formájához és ezt kifejezésre juttató intézményeihez. A katonai téren felállított jogos nemzeti követelések teljesítését a nagyhatalmi állás és a szövetségi viszony érveivel is utasítja vissza azok a katonai körök, melyeknek ilyen kérdésekben a Hofburgban döntő szavuk van.

A részletkérdésekre a közelebbi napok több világosságot fognak deríteni. Akkor dől el az is, hogy Kossuth vasárnapi audienciájának a kibontakozás szempontjából milyen következményei lesznek. Egy nagy eredményt addig is biztosra vehetünk és ez az, hogy évszázados bécsi hagyományok és évtizedes előítéletek al-

konyát jelenti a mai nap. Ha pedig ezekre a hagyományokra bealkonyodik: azzal a a nemzet és királya közti teljes összhang hajnalához jutunk közelebb.

Kossuth Ferenc audiencián.

A király — mint multkor már jeleztük röviden — Kossuth Ferencet vasárnap d. e. 11 órakor 3/4-ed óráig tartó audiencián fogadta. A fogadás belső részleteiről mitsem tudhatni.

A külsőségekre nézve Kossuth Ferenc ezeket jelentette ki:

— Az audiencia lefolyásáról és lényegéről természetesen semmit sem mondhatok. Pusztán csak a külsőségekről adhatok felvilágosítást. Ő felsége háromnegyed óráig beszélgetett velem. Igen kegyes volt hozzám. Az egész kihallgatás alatt derűsen mutatkozott, derült hangulatban volt.

— Ő felsége magyarul kezdett velem beszélni, majd franciául folytatta, amire én is franciául válaszoltam.

— Hogy történt a fogadás? erre a következőleg felelt Kossuth Ferenc: Amikor beléptem a király pár lépcsőre elémbé jött. Mind a ketten meghajoltunk. A király erre kegyesen intett kezével mintegy, hogy foglaljon helyet. Megvártam, amíg a király íróasztala elé ült és aztán én is helyet foglaltam tőle jobboldalt. Ezután beszélgettünk. Amikor a kihallgatás véget ért és én hódolattal elbúcsúztam, ismét kegyesen intett a felség és pár lépést előre tett. Ennyit mondhatom el csupán.

Egy könyvnyomatos híradása szerint a kihallgatás folyamán semmi személyes vonatkozású momentum nem merült fel.

TÁRCA.

A nippek.

Írta: Szabóné Nogáll Janka.

Vacsora után, mikor kékes felhők bolyongnak a gyűrött fehér asztal fölött és elviszik magukkal a felleges homlokok borongását; mikor elhomályosodnak a poharak s mellőtűk a szemek ragyognak fel; mikor ürül a palack szinarany nedve s folyik el minden érzés a szívek mélyéből; mikor az asszonyok már elmenekültek a legjobb számítás szerint nem az ajtó függőnye mellett hallgatóznak, hanem három egész lépésnyire üldögélnek csöndesen meghajolva az ajtónyíláson túl — bizalmas vallomásra nyílnak egymás között a férfiak ajka.

Mikor ez a kis történet történt, ketten üldögéltek már csak az asztal mellett. Egy öreg ur és egy fiatal gavallér. Az öregebbik volt a házigazda, a másik pedig vendég. Az ültetett és hallgatott, emez beszélt és ivott. Az öreg olyan nyugodt, csöndes, okos ember volt, amilyeneket a magyar róna nevel. A fiatalabbik olyan, akire azt mondják, csinos fiú. Szépen fészülködik, a bajusza valóságos esoda és a foga fehérsege egyszerűen szenzáció.

Már néhány perc óta hallgatták az óra ketyegését, mikor a fiatalabbik kirukkolt a vallomással:

— Nagyon boldogtalan vagyok, bátyám.

— Azért jöttél le hozzánk?

— Azért.

Az öreg ur szó nélkül nyult a belső zsebe felé. Szokásból, egészen magától talált oda a keze. A fiú minden hónap végén nagyon boldogtalan volt. Olykor tizenötödike táján is, a farsang hónapjaiban. Ilyenkor az öreg ur olyan féle mozdulatot tett s a baj a javulás útjára került. Most egy kicsit tündölvé nézett föl. A fiatalember szomorúan intett a fejével.

— Nem az.

— Csakugyan. Hiszen még csak elseje van.

— Nekem a világ vége.

— Akkor bizonyosan kiseretett valakiből, szólt az öreg ur és mosolygott bajusza alatt.

— Kiseretni valakiből, semmi. De ha úgy esik, hogy nem is lesz a mienk az, akiből alkalom adtán kiseretünk, ez a baj, bátyám. Ilyen az enyém. Belepusztulok én ebbe. Azt, aki úgy elkeserített, nem fogom elfeledni soha.

Az öreg ur most csak a szájával fogta a szivart. Le nézett rá s úgy futta föl a füstöt. Mindig úgy szokott tenni, mikor a jegyző, vagy az ispán vadászhistóriákat ujságol.

— Nem fogom elfeledni. Hiszem, ismeri bátyám Kovács Boriskát.

— Boriskát? Természetesen. Az én új bérlőmnek a felesége.

— Most az. Az őszön jöttek ide az alsó rétre. Bátyám a Boriska kedvéért adta nekik a bárletet?

— Leginkább azért. Szegény megboldogult feleségem nagyon szerette. Még csitricány korában,

amikor itt nőtt föl a házukban, amikor annyit játszott veled.

— A szóke kis Boris... Haját komény vázkoosba fonták, piros pántlikával. Kék karton szoknyácskát hamar kinötte, le kellett eresztetni a mosásban kifakult hajtásokat. Fehér harisnyája is nagyon bő volt, ráncosan hullott le poros cipőire. Én utána szaladtam és csufoltam: eső lesz, eső lesz...

— Ebből támadt minden veszedelem. Boriska úgy megszurta érte az orrod, hogy nénéd nem győzte borogatni.

— Igen az orromat. Mindig csak azt. Egyszer diák voltam már és az ő szoknyájára fodrot toltak, megint neki esett az orromra. Közel jött egészen, válla a mellemhez ért. Haragos tekintete a szemembe lobbant, gyors járás lihegése megbizsergette a bajuszom helyét. Akkor, amikor az arcomhoz nyult, megharaptam a kezét.

A fiatalember ivott, de meg sem törölte a száját, folytatta:

— Aztán nem volt nyugtom. Csak egyet akartam: csavarná meg még egyszer az orromat. Mindezt elkövettem, hogy érdemet szerezzek rá. Bajuszt festettem a bábuinak, lotéptem a virágait, füstöt fújtam a cirna Micu szeme közé. Ő türt, vörös arccal, elkékülő ajkakkal, földre fordítva a fejét. De a mikor egyszer, mint egy nagy kisasszony, a virág-ágyak közt sétálgatva, módosan lépkedett fölém, mégis csak célt értem. A régi csufolkodás hangján kiáltottam rá, hogy eső lesz, pedig most már igazán

A király Kossuth Ferencről.

A király, miután Kossuth Ferenc elhagyta a Burgot, Ferencz Ferdinánd királyi herceget fogadta, akivel hosszasan tanácskozott. A királyi herceg délután egy óra felé az Augustiner strassera a Jockey-klubba hajtatott, ahol megreggelizett a főúri világ több tagjának társaságában. Amikor a társalgásban a nap eseményére Kossuth Ferencnek Bécsbe érkezésére tértek át, Ferencz Ferdinánd herceg a következő kijelentéseket tette:

— A felséget, miután Kossuth Ferencet fogadta derűs hangulatban találtam. Kossuth Ferenc személye a felségre a lehető legkedvezőbb benyomást tette.

Kossuth Ferenc délután visszautazott.

A tanítók és a tüdővészedelem.

Irtá: Lukács György, főispán.

Hazafias magyar szívvel hívom hazánk tanítóságát egy nemzet sorvasztó kór ellen.

Segítsék az elnökletem alatt álló József Főherceg Szanatorium Egyesületet a tüdővész elleni küzdelemben.

Minden, míg oly kevés fíradás a humanizmusért égbeszálló ima. Mert a haragszónál, zsolozsmánál is szebb imádság az emberi jótét.

Olyan jótetre hívom a magyar tanítóságot, mely rendjüknél szolgál. Ismeretes, hogy a tüdővész épen a tanítóit karból szedi legjobban áldozatait. Mennyi derék népművelő martirja hivatásának: az iskola porában, romlott levegőjében hivatása közben befészkelte magát tüdejébe a kór s ha idején nem jut sanatoriumi kezelés alá, — elpusztul.

A József Főherceg Szanatoriumi Egyesület tavaszszal fölépíti első népszanatoriumát sebben a magyar tanítóságnak úgy alapítványt ajánlok föl a Tanítók Országos Bizottságának gondozása alá, ha most az alapítke egyrésztének megszerzésében támogatnak. A támogatás módjával utalok arra a levélre, melyet az ország minden egyes tanítójához intézek: kérem föl hívásomat jelentősége szerint teljes figyelembe venni és hazafias áldozat készséggel, szeretettel fogadni. Nem direkt támogatást, hanem erkölcsi segítségét kérek. Azt kérem levelemben, hogy a jótékony célú sorsjátékot, melynek minden fillére az alapot gyarapítja, — könnyen megszerezhető pártoló résztvevők összegyűjtésével gyarapítani sziveskedjenek.

Hetven, Hetvenöt ezer ember pusztul el hazánkban évente tüdővészben. A tüdővész pusztítása az

összes elhalálozások egy nyolcad részét teszi ki. A tüdővész egymaga kétszer annyi életet ragad el évente mint az összes fertőző betegségek együttvéve. Az áldozatok átlag hat-nyolc éven át színlődnek, a míg megváltja szenvedésüktől a halál. Állandóan félmillió embernek egyharmada teljesen munkaképtelen, kétharmada nagyon korlátozott munkaképességgel rendelkezik. Mily sok köny, bánat okozója. Milliókban mennyi veszteség! Szülők keserve, hitvesek zokogása, elárvult gyermekek kétségbeesése, óh! semmi sem oly szívreperesztő, mint a nagy tragédia, melyet a tüdőbetegség idéz elő.

Sabad-e közönnnyel tűnünk, hogy azt a kevés magyart is megtizedelje a kór, hiszen az orvosi tudomány fényes példákkal mutatja ki, hogy igen nagy százalékát meg lehet a tüdőbetegeknek gyógyítani, ha kellő időben sanatoriumi kezelés alá juttatjuk.

Ezt akarja a József Főherceg Szanatorium Egyesület.

Ezt akarja a magyar tanítóság közreműködésével. Nem kér ellen szolgálat nélkül; a tavasszal épülő alföldi sanatoriumban egy állandó ingyenes hely áll rendelkezésre azoknak a tanítóknak és családjai tagjainak, akiket a kór megtámadott. És minden ezután épülő sanatoriumban melynek építésére alapszabályok köteleznek, egy-egy ágy alapítványt létesítünk.

Országos nemzetsorvasztó kór ellen küzdve a magyar tanítóság a maga testületi érdekeit mozdítja elő, midőn nem is oly nehéz társadalmi munkával egy-két koronás hozzájárulásra hívja a községében tehetősebbet.

Áldjon meg az Isten minden népművelőt, ki föl hívásomat szívóba fogadja, célunk iránt lelkesül és tanácsával, munkájával gyámolít!

NAPI HIREK.

— Rákóczi hamvainak hazaszállítása. Fiuméből jelentik: A reprezentancia közelebbi ülésén foglalkozott a magyar kór körésével, hogy a polgármester és a városi tanács indítsa mozgalmat az iránt, hogy Rákóczi hamvait a tengeren Fiumén át szállítsák Magyarországra. A magyar kór memorándumát figyelemmel hallgatták meg és az összes felszólalók hozzájárultak a memorándumhoz és a gyűlés egyhangulag határozta el a mozgalom megindítását.

— Kinevezés. A igazságügyi m. kir. miniszter Málk Loránd végzett joghallgatót, Sepsiszentgyörgy városi tanács-gyakornokot kinevezte a kézdivásárhelyi kir. törvényszék kerületébe a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróshoz kir. ügyész-ségi megbízottul.

— Uj egyetemi tanár. A király Dr. Cholnoky Jenő budapesti magántanárt kinevezte a kolozsvári tudomány egyetemen az egyetemes és összehasonlító földrajz: rendes tanárává.

— A Kaszinó estélye. A k.-vásárhelyi kaszinó farsangi estélyének előkészületei nagyban folynak. A rendező bizottság mindent megtesz a táncestély sikere érdekében, melyre amint halljuk igen sokan készülnek. Annival inkább, mert pár év óta nem volt Kaszinó-estély, nagy a közönség érdeklődése s hisszük, hogy szépen is fog sikerülni.

Időjárásunk hetek óta állandóan zord, hideg, úgy hogy ahhoz hasonló kemény telet rég nem értünk. A hőmérő naponta 20—25 fok Celsiusra leszál s boldog ember, ki tüzelő fával jól ellátta magát; mert tüzfát nem igen hoznak be piacunkra s oly drága milyen még soha sem volt. Egy kis öl búkfát 20—24 koronáért adnak a torjaik, míg a bereczkiek 26—30 koronát kérnek. Ez jó a falusi gazdának, de bizony jaj a városi lakoságnak, kiknek jövedelmük nem emelkednek.

— Halálozás. Kézdivásárhelyi Mágori József mészáros felesége sz. Erdő Terézia, f. hó 14 én, este 6 órakor élete 66 ik évében szívszálhűdésben meghalt.

— A jótékony nőegyesületből. A kézdivásárhelyi jótékony nőegyesület választmánya f. hó 14-én d. u. 5 órakor Székely Jánosné elnökletem alatt gyűlést tartott. A választmány elhatározta, hogy érdemes elnöknek özv. Cseréy Jánosnénak áldásos elnöki működése 25 ik évfordulója alkalmából június hónap jubileumi ünnepséget rendez. A szokásos hushagyó keddi jelmezes bált ez évben is megtartja a nőegyesület s e célra a rendező bizottságot megalakította.

— Építési tervrajz pályázat eredménye. A kézdivásárhelyi ev. ref. egyházközség építési tervrajz pályázatára beérkezett hat db pályamű elbírálása Budapesten, a Magy. Mérnök- és Építész-egyletben e hó 9 én történt meg Czirmay Zoltán biz. tag részvételével. A hat pályamű közül az első (500 koronás) jutalmat „Gábor Áron” jellegével pályázó Gábor Testvérek brassói építőmesterek, a második (300 Kor. „Gerlice” jellegével pályázó Nagy Mihály Sándor kézdivásárhelyi építőmester nyerte el. A nyertes pályaműveket — mint értesülünk — az egyház előjárásága közszemlére ki fogja helyezni valamelyik főtéri bolthelyiség kirakatába, hogy azokat a nagy közönség megtekinthesse.

— A Székely Társaságból. A kézdivásárhelyi „Székely Társaság” mult szombaton tisztújító gyűlést tartott. Elnökké ismételt lemondása dacára is újból Ince István tagosító mérnök választott meg aki a társaság ügyeit az alakulástól kezdve lelkes

arasznyira látszott ki a harisnyája a szoknya alól. Felforrt a vére és felém rohant. Én védtelenül, szédelve, remegve tartottam feléje az orromat. Lehunytt szemekkel vártam vállának érintését, azt a forró bizsergő lihegést a szájam körül. Azt hiszem, nagyon sokáig vártam. Mikor végre föltekinttem sértetlen arcra, ébredő szemekkel, Boriska mozdulatlanul állott előttem. Dacos ajka remegott, arca fehér volt, mint a szobor. Leszorította a szemét, szétrázta a könnyeit. Keze a torka körül babrált.

— „Már nem lehet, már nem tudom” — mondta szeppogva, aztán elsírta a többi.

— Már nem lehetett — szolt elgondolkozva az öreg ur és belemosolygott a szivarja füstjébe.

— Ettől kezdve verseket írtam — folytatta a fiatal ember.

— Ami előg ostobaság volt. És csak egyet tekintett. Azt, hogy a mai nemzedék nem tud latinul, nem olvass! Ovidiust, aki megírta. Az amandi-ját ezt a módot, ámbár ő is tehetséges költőnk volt még akkor, egyáltalában nem javasolta.

— Nem is értem célt vele. Bárdos ur csak bérleti szerződéseket írt és neki adták a szőke Borist.

Koccintottak, ittak. A fiatalember megpödrötte a bajuszát s szolt:

— Ennek már tíz éve, bátyám. De hát a szőke Boriskák nem azért mennek férjhez olyan urakhoz, akik hasznos bérleti szerződéseket írnak, hogy soha se találkozzanak azzal az elsővel, aki érettség rosz verseket ír. Mi is találkoztunk.

— Mi a manó?

— Nem kerestük. Csak a végzet hozott össze bennünket.

— Az asszonyok külön végzete, amely folyton ilyen ügyekben szokott, átpakolás nélkül liferálni, tudom.

— Boriskának nincs végzete, bátyám. Hogyis lenne, mikor sohasem ér rá regényt olvasni. Innen ered az én nagy bajom. A nyár végén kerültünk össze; ősz elején én azt hittem, már megkérdezhetem tőle, hogy boldog-e, nem hiányzik-e abban a komor nagy lakásban, amelyben üzletek után futkosó férje jóvoltából, mindig egyedül üldögélt, éppen semmi se?

— És ő a szokás szabályai szerint felelt?

— Nem egészen, csak részben. Azt mondta: igen, hiányzik valami, ami gyönyörűségére lenne. De a részletekből kiltunt, hogy az nem én vagyok. Nem én, hanem egy lim-lom mindenféle porcellán, bronz, selyem, arany, üvegapróság, amit szétrakhatna a szobáiban, amit rendezgethetne, rakosgathatna, ami kellemesebbé, asszonyosabbá tenné a szobáit. De a szegény kis Boriskának szigorúan elkellet számolni a kenyhapénzből és egy bírló utoljára sem hiheti el, ami más férjére nézve aligha lenne teljesen csoda, hogy például egy káposztafaj, amelynek egyik fele porcellán ördögökből van, ötven krajcárba került.

— Te aztán, remélem, elárasztottad nipppekkel:

— De milyen szívesen. Szerztem neki legalább is husz olyan porcellán macskát, amely a megboldogult, régi Micura a megszólalásig hasonlított. Kipótoltam neki százával azokat a virágokat, amelyeket egykor elpusztítottam. Vittem neki egy aranyos kis házat is, amelyből esernyővel sétálgat ki a becsés

kisasszony. Eső lesz édes Boriskám, nézze, emlékszik?

— Nos, emlékezett?

— Hogyne. Kacagva kért, hogy hozzak neki egy szép kis viasz orrot is. Az is nagyon eredeti lesz a nipppek között. Vittem azt is, mindent, amit csak kívánt. Megteltek az asztalok, a polcok, a szekrények párkányai. Szépült a lakás, mindegyre kellemesebb lett, mindegyre jobban ragyogott. Így szépült, ragyogott apró alattalvói között Boriska is.

A fiatalember megtörölte a homlokát és elgondolkozott.

— Szépült és ragyogott, mintha ő maga is nipp lett volna, a legszebb a többi között. Egy rózsaszín ruhás, fehér kötényes, pipi-kendős szobaleány nipp, egyik kezében a tollseprő s a másikban a poroló rongy.

— Csak nem mentél hozzájuk reggelenként takarítás idejére? — kérdezte az öreg ur.

— Boriskánál, édes bátyám, attól kezdve, hogy a polcai és asztalai benépesedtek, a nap minden órájában takarítás volt.

— Tégedet pedig kizártak?

— Nem zártak ki. Boriska mindig kedvesen és vidáman jött előm, leültetett, hanem aztán bocsánatot kért.

— „Nem is képzeli, milyen porosak a szegény-cicáim. És a virágok! Nem is lehet rájuk ismerni. Az esernyős kisasszonyt is csak négyszer töröltem meg még ma. Hogy az orr milyen, megsemm merem mutatni. Tegnap leejtettem, behorpadt. Nézze, lehet rajta segíteni? Talán megragasztani? Hízen maga olyan ügyes.”

buzgalommal vezeti. Alelnök: Dr. Bánffy Zsigmond, pénztáros és gazda Rákosi József, titkár Zajzon Sándor, másodtitkár Kádár Béla lett. A gyűlésen jelen voltak: Ince István, Dr. Bánffy Zsigmond, Fejér Károly jbiró, Baresa Miklós, M. Székely János, Kiss Károly, Rákosi József, Kádár Béla, Zajzon Sándor, Szentmarjai János és Jancsó Mihály. — Uj taggá megválasztották Szöcs Károly sörgyárost.

— A „Bereczki Olvasókör” két testvéregyletével az „EMKE népkönyvtár” és „EMKE daloskar”-ral f. hó 12-én tartotta meg tisztújító közgyűlését a tagok élénk részvételével. A tisztújítás nem hozott változást a régi állapotokkal szemben, a mennyiben a régi tisztikar egyhangulag újra megválasztatott. Elnök: Dr. Tóth Samu, alelnök: Dárkó Gábor főerdész. Titkár: Gligor Ferenc igazgató. Könyvtáros: Pap Lajos tanító. Pénztáros: Szlecsán Sándor könyvelő. Választmányi tagok: Borbáth János, Farkas Ignác, Benke Ferenc, Mikó Sándor, Lakatos János, Khell Bogdán, Szörtsey Gábor (jegyző) és Kónya Mihály lettek. A 3 testvéregylet örömdetesen halad a maga elé tűzött cél felé — a mely az, hogy ezen határszéli községben a magyar nemzeti eszmének minél több hívet szerezzen.

— Gyilkosság. Folyó hó 11-én délelőtt gyilkosság történt Lemhényben. Mike Lajos ottani lakos az áldozat, akit Lőrinc Gyula erdőszerelő megátadott s fegyverével mellbe lött. Eetéhez kevés a remény.

— Matiné. A sepsiszentgyörgyi „Oltáregyesület” mult vasárnap d. e. 11 órakor a vármegyeház dísztermében nagyszabásu matiné rendezett. A műsort a városi zenekar nyitotta meg Rossini „Sevillai borbély” dalművének hangulatos és kiváló gonddal előadott Overtürjével, amit a díszes közönség zajos tapsal fogadott. Szász Izsákné dr.-né urnő Gounod „Ave Maria” egyházi dalát énekelte ezután, kedves leányának Szász Margitnak zongorakísérete mellett. A rutinos alt és a díszkrót zongorakíséretet hálás tapsokkal jutalmazta a hallgatóság. Balázs Ferenc főesperes, torjai plebános felolvasása következett. Felekezeti elfoglaltság nélkül ecselelte a keresztény vallásnak, a szeretet vallásnak elhivatását és hatását az emberi élet küzdelmeiben az ellentétek kiegyenlítése körül. A filozófiai nézeteket jellemző példákkal illusztrálva, a vallásos szeretetnek fontosságát emelte ki, ami a legfőbb eszköz az ember céljának: a boldogságnak elérésére. Az Oltár-egyesületnek hívatását, annak befolyását az ipar és művészet hatásainak a vallásos gyakorlatba való bevonás által és a dogmatikus értelmezést ismertette a felolvasó és az Oltári Szentség lényegeinek fejtegetésével zárta le.

Igy csiesergelt, sopánkodott, cigánykodott s mire ő fölkapaszkodott egy székre, hogy a pokol kincseit törölgesse, én már ragasztottam, foltoztam azt az ostoba orrot. Hány macska és száz nipp volt közöttünk.

A fiatal ember eldobta a szivarját és járkálni kezdett a szobában.

— Eszerint? kérdezte mosolyogva az öreg ur.

— Eszerint nem lett az én boldogságomból semmi. Az ajándékok, amelyeket Ovidius sokkal erősebben ajánl, mint a verseket, éppen úgy nem segítettek célhoz. — Eh, lehet is egy olyan asszonynak udvarolni, aki folyton csak takari. Hanem azért még nincsen vége a komédiának.

— Gondolom, szolt az öreg ur, miután ide jöttél, rád nézve ennyire szokatlan időben, egy olyan pusztára, amelyben Boriskák telepedtek le. Utoljára is gyözedelmeskedel a nippel fölött?

A fiatalember csak lehajtott a fejét és erősen csavargatta a bajuszát.

— Igen, utoljára is. Utána jöttem. Itt is fölkerestem. Asszony ő is...

Az öreg ur már fölállott. Nyugodt lépteivel odament a fiu mellé és vállára tette a kezét:

— Ne remélj semmit, fiam. Nem szabad rosszat képzelni az asszonyokról. Száz közül kilenvenkilenc csak azért bukik el, mert nincs neki valami más apró, kedves, hasznontalan foglalkozása. Boriskának megvannak a nippjei.

tulsaős érdekes témáját, Chateaubriand utolsó szavait idézte: „Egyedül Jézus fogja megmenteni a modern társadalmat!” A hatóság felolvasás után Gounod-Ritter szerzeményét „Jesus de Nazareth” trióban adták elő özv. Kapitány Kristófné urnő harmonium, dr. Demeter Gyula és Pellion Ervin urak hegédün. Nagy hatással szavalta Gál Ilonka kisasszony dr. Váradi Antal hazafias költeményét: „Rákoezi Rodostón”. A melodramai zenekíséretet, id. Abrányi Kornél szerzeményét, Gál Mariska kisasszony s a zenekarbeli cimbalom és gordonka nyújtotta. Az érdekeltes előadást riadó taps követte, ugyszintén Gál Mariska k. a. pompás Magyar Ábrándját. Schöller Lajos effektusos művének virtuóz interpretálását a zongorán. Korbuly Ignác, baróti s. lelkész kiváló organuma Cserenka Károly egyik vallásos költeményének hatóság szavalásában jutott elismerésre, méltóan érvényre. Végül a sepsiszentgyörgyi állami tanítónő képző intézet ének- és zenekara Mendel sohntól adott elé megható dalt, szintén bőséges tapsot érdemelve ki. Az egykoronás belépő díjak az Oltár-egyesület részére, emez első nyilvános funkciója alkalmával, számottevő bevételt eredményeztek. A díszes közönség fél egy órákat távozott a szépen sikerű matinérol, a melynek szereplőit dr. Künle Tivadar vm. h. főügyész és neje szül. Gidófalvi Ilonka uró láttak szívesen ebédre vendégszerető házuknál.

— Politizálás — kaució nélkül. Politikai pilapoknak tudvalevőleg 21.000 korona biztosítékot kell letenni. Ez a meglehetősen summa a törvény igazi intenciója szerint nem arra való, hogy abból levonható legyenek holmi büntetéspénzek, hanem arra szolgál mintegy garanciául, hogy lehetőleg ne kétes egzisztenciák jussanak irányító tevékenységhez. Így értelmezve a dolgot, az volna a rendjén, ha a társadalmi lapokat is kaucióra szorítaná a törvény. Legalább nem állana elő az a helyzet, hogy aki eljutott nagy nehezen az abc utolsó betűjéig, de pénze nincs hát társadalmi lapot indít. Mivel azonban a publikumot első sorban a politika izgatja, publikumra pedig a társadalmi lapoknak is szükségük van, egyszerűen úgy segítenek a bajon, hogy — kijátszák a törvényt. Vélemény helyett — száraz politikai híreket közölnek. Ez — szerintük — csupán hírszolgálat és nem politizálás. Am e, a kolozsvári kivül, az ország számos ügyészége más álláspontra helyezkedett s a körmére koppintott a kaució nélkül politizálóknak. A Kuria pedig eldöntötte a kérdést, hogy a politikai hírek közlése épp úgy politizálás, mint a politikai véleménynyilvánítás. Ilyen balsors érte legutóbb a „Székelyudvarhely” című társadalmi hetilapot, a mely Khuen Hederváry gróf bukása idején lekötölte a kormányválságról és ex lexről szóló híreket. A székelyudvarhelyi ügyesség e híradásban politizálást látott és sajtórendőri vétségért vádat emelt Betegh Pal ellen. A törvényszék meg is alapította a politizálást, dacára a vádlott ebbeli védekezésének, hogy az inkriminált híreket egy budapesti nem politikai könyvamatósból vette és a vádlottat három rendbeni vétségért 30 korona fő és 15 korona mellékbüntetésre ítélte. A marosvásárhelyi kir. tábla felmentette a vádlottat, mert a közölt hírekből politikai célzat nem olvasható ki. Ez ítélet ellen a főügyesség semmiségi panaszt jelentett be, melyet a Kuria Tarnai János bíró előadásában tárgyalta. A kir. Kuria a vádlott szerkesztőt vétkesnek nyilvánította s ezért 40 korona pénzbüntetésre ítélte, mert a politikai híreknek egyszerű közlése is — politizálás.

— Jótékonykodás. A kézdivásárhelyi Takarékpénztár, mint minden évben, most is szép összeget fordít az 1904-ik évi tiszta nyeresémből. A f. évben a következő intézmények részesülnek jótékony adományban: A vöröskeresztegylet 50 korona, az árva-leány nevelő intézet, Stephanie-menedékház, ev. ref. kezeváltási alap, r. k. kántori kezeváltási alap, önkéntes tűzoltó egyesület, szegény gyermekek ruházata, szegény sorsu tanulókat segélyző alap; alsófoku ipariskola, kereskedő ifjak társulata a Kézdivásárhelyt felállítandó kereskedő iskola, a Kézdivásárhelyt felállítandó Kossuth szobor 25—25 korona.

— Vonatkésések. A hózivatarok miatt Kézdivásárhelyre a vasuti vonatok a napokban csaknem mindig késéssel érkeztek be. Így pl. kedden febr. 14-én este 6 óra 48 perc helyett 15-én d. u. 2. óra kor érkezett be a személyvonat Kézdivásárhelyre.

— A „Paedagogiai Társaság”-ból. A kézdivásárhelyi „Paedagogiai Társaság” szerdán délután Hassák Vidor főgimnáziumi igazgató elnöklése alatt a szokott helyiségben gyűlést tartott. Főtárgyát a

február 4-én tartott műsoros estély rendezésére kiküldött bizottság beszámoló jelentése képezte. E szerint az összes bevétel 448 K., a tiszta jövedelem 180 K. volt. A Társaság az eredményt örömderes tudomásul vette s úgy a rendezőknek, mint az estélyen közreműködött urhölgyeknek és uraknak meleg köszönet nyilvánítását határozta el. Végül folyó ügyeket tárgyalta a Társaság.

— Valasztás. Kézdivásárhelyi Kovács István joghallgató, Kovács Dániel volt városi pénztáros fiát, a kolozsvári „Ujság” belső munkatársát a kolozsvári tud. egyetemi ifjuság „Egyetemi közl.”-e egyhangulag főtárgyára választotta s a választást az Egyetem Rektora jóváhagyta.

— Gazdasági kiállítás. Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület folyó hó 28. és március 1-én Székelykeresztúrtól erdélyi magyar fajta szarvasmarha, tenyészállatokból kiállítást és országos jellegű vásárt rendez, melyen a legelső rendű tenyésztők szokták tenyészállataikat kiállítani, ahol tehát úgy egyesek, mint községek a legelőnyösebbben szerezhetik be tenyészállat szükségleteiket. A összes magyarországi kiállítások általai díjazhatók. Székelyudvarhely, 1905. február 8-án. Dr. Damokos Andor, alelnök. Hlatky Miklós, titkár.

— Dohányzók figyelmébe. Van egy módja a szivarozásnak, amely mellett szűkebb körre van szorítva a nikotinmérgezés lehetősége. Ugy kell elszívni a szivarat, hogy a vége át ne nedvesedjék. Legelőszérűbb, ha mindig száraz szipkán keresztül szívja. De vannak szenvedélyes dohányzók, — sajnos, hogy túlnyomó számban — akik azt hiszik, hogy nem is élvezet a szivarozás, ha az ajkuk közvetlenül nem érintkezik a szivarral. Ezek legalább arra törekedjenek, hogy ne rágják meg a szivarvégét, ne juttassanak hozzá nedvességet, mivelhogy az utóbbi váltja ki a dohánymérget a szivarból. A cigarettában kevesebb ugyan a nikotin, mint a borszivarban, de itt meg más a veszedelem. Először is abban rejlik, hogy a cigarettapapír elég és közben túlságosan kiszáritja a géget, másodsorban abban, hogy a legtöbb cigarettázó lenyeli a füstöt és egyenesen a gyomorba szállítja a nikotint, harmadszor pedig, hogy a cigarettánál sokkal nehezebb mértéket tartani, mint a borszivarnál. Aki a borszivarhoz szokott és nem él szipkával, ügyeljen legalább arra, hogy paúzákat tartson, azaz: hogy ne egyfolytában tartsa ajkai között a szivarat, továbbá ügyeljen arra, hogy meg ne rága a szivarvégét. Thon Dr. Londonban aki specialista a nikotin okozta betegségeknél, határozottan ragaszkodik a szipkához, meg azt is ajánlja, hogy vegyünk a szipkába egy kis vaschlorid-vattát, amely a dohányban levő mérgek nagy részét lekötöti s ezzel a káros hatásukat megszünteti. Aki megpróbálták, határozottan állítja, hogy még az olcsóbb fajta szivar is jobban ízlik ily módon.

— Az új Ház képe. Egy fővárosi napilap nyomán a következőkben rajzoljuk meg az új Ház képét. Kath. pap van összesen 8, reform. pap van 5, lutheránus 1, Földbirtokos legalább 300 holddal van 126, ezek közül 48 függetlenségi, szabadelvű 42, disszidens 18, Bánffypárti 6, néppárti 5, pártönkivüli 7. A szabadelvűek között legtöbb földbirtoka van gróf Tisza Istvánnak: 20303 hold, a függetlenségiek általában nem igeo dobálózhatnak a holdak számával, de azért akad közöttük három, akik túl tesznek Tiszán. Így Károlyi Mihály gr. 35.402, Károlyi István gr. 26.123, Zichy Jenő gr. 25.520 holddal. Általában legjobban állanak a disszidensek. Közöttük az egy Andrási Géza grófnak egyedül 55.450 holdja van. Az upártiak közt legelől áll Wesselényi Miklós 21.482 holddal, utána mindjárt maga a vezér, Bánffy Dezső br. következik. 6331 holddal. A néppártiak közt Zichy Aladár gr. vezet 7364 holddal. A pártönkivüliek közül Zichy J. gr. szántat legtöbbet 5559 holdján. Nem hiába hogy ügyvéd nagyon sok van az országban, mert a parlamentbe is tokintélyes számmal jutottak be: 104-en. Miniszteri és közigazgatási hivatalnokok voltak: 45-ön. Katonatisztek voltak nyolcan. Tengerészek ketten. Bírói pályán volt kettő, írók ötön vonultak a politika küzdőterére. Ujságírók heten politizálnak szóban és írásban. Akad egy festőművész is. Egyetemi és akadémiai tanárok közül 12-en hagyták el katedrájukat, a közepiskolai tanárok közül 4-en. Van a parlamentnek 1 mérnöke, két orvosa (ez nem sok egy esetleges obstrukciós harchoz) s egy patikusa. Nagykereskedő közül az ismert Makay Zsigabának akadt még két társa Schriffert József személyében, akit Békés-Gyula tisztelt meg bizalmával és Csányi Sándor, kit Baranyamegyéből a dárjai kerület küldött föl a Házba.

HIRDETESEK.

Sz. 77—190.5 vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróóság 1905. évi V. 52/2. számú végzése következtében Dr. Herepei Iván k.-vásárhelyi ügyvéd által képviselt Ifj. Nagy Ferenc k.-vásárhelyi lakos javára, Veres Imre és Dimény Gizella dílnoki lakosok ellen 22 K. — f. s. járulékaik erejéig 1905. évi január hó 17-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 620 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szekerek, és 1 vetőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíróóság 1905. V. 52/2. számú végzése folytán 22 korona — fillér. tökekövetelés, és eddig összesen 42 korona 14 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig a dílnoki község házánál, esetleg az alperesek lakásán leendő eszközökre, 1905. évi február hó 24-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K.-vásárhely, 1905. évi febr. hó 10. napján.

Manya Ágoston,
kir. bírósági végrehajtó.

Szám 198— 905.

tkvi.

Hirdetmény.

Barátos község általános tagosítása és erdőarányosítása következtében a vonatkozó telekjegyzőkönyvek

átalakításnak, ezeelegyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított. Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15 és 17. §-ai alapján ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-c. 15 §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7 §-a és az 1891. XVI. t.-c. 15 §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1905. március 1-től 1905. évi szeptember hó 30-ig záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-ának az 1889. XXXVIII. t.-c. 5 és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1905. évi március hó 1-től 1905. évi szeptember hó 30-ig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekjegyzőkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben főlészolásukat tartalmazó kérvényeket a tkvi hatóság-

hoz 6 hónap alatt, vagyis az 1905. évi szeptember hó 1-ig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulása után az átalakításakor közbe jött töves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányába többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmint egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság, Kovászna, 1905. évi jan. hó 16.
Száva Jakab,
kir. albiró.

(13. 3—3.)

M e g h i v ó.

A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár

XXXII-ik évi

rendes közgyűlését

saját helyiségében 1905. évi február hó 26-án d. u. 2 órakor tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívata.

N A P I R E N D:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 33. §. 14-ik pontja értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés és ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Két igazgatósági esetleg felügyelő-bizottsági tag választása az alapszabály 51. §-a alapján.
6. Indítványok az alapszabály 22. §-a értelmében.

A fennírt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 26. §-nak második bekezdése értelmében:

A közgyűlésen szavazati joga csak azon részvényesnek van, aki részvényét szelvényeivel együtt a gyűlés napján déli 12 óráig a pénztárnál letette.

Kézdivásárhely, 1905. január hó 28.

(2a. 3—3.)

Az igazgatóság.

Olcsó pénzt!!

Földbirtokokra 4°/_o—5°/_o-ig a mivel a tőke is törlesztődik közvetíték.

Raktáron tartok:

gazdasági- és varrógépeket, továbbá erőtakarmányt, ponyvát és mindennemű zsákokat, gyorsan beszerezem, gépek javítását, elvállalom a Gazdasági Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság kézdivásárhelyi áru osztályüzletében.

Tisztelettel:

Ifj. Nagy Ferenc,
műmalomtulajdonos.

(14. 2—10.)

É R T E S Í T O.

A Kézdivásárhelyi Kiegészítő Takarékpénztár Részvénytársaság

XX-ik évi közgyűlése

1905. évi március hó 5-én délután 2 órakor az intézet saját helyiségében lesz megtartva, melyre minden részvényes tag tisztelettel meghívatik.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása (55. §.)
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
4. A mérleg-számla megállapítása és a nyereség feletti intézkedés (57. §.)
5. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása (57. §.)
6. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
7. Indítványok az alapszabály 43. §-a értelmében.

Megjegyzés az alapszabály 52. és 53. §-ai értelmében Minden részvényes tag keretlik, ki szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által (ki csak részvényes lehet) gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával részvényeit szelvényeivel együtt az intézet helyiségében az e végre kirendelt közegnél elismervény mellett letenni. (16. 1—3)

Nyomatott Ifj. Jánosó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhely.